

Cirkulärnr: 1990:36
Diariernr: 1990:403
Handläggare: Tommy Holm
Bitte Davidsson
Avdsek: AK Social
Datum: 1990-03-01
Mottagare: Kommunstyrelsen
Socialnämnden
Sociala distriktsnämnder
Invandrar nämnd/Invandrarbyrå
Flyktingsamordnare
Rubrik: Nytt system 1991 för statlig ersättning till
flyktingmottagande
kommuner m m
Bilagor: Regeringens proposition 1989/90:105 om nytt
statsbidragssystem (endast till flyktingsamordnarna
(eller bara till KS?))

Nytt system 1991 för statlig ersättning till flyktingmottagande kommuner m m

Cirkulärets innehåll:

1. Sammanfattning av regeringens proposition om nytt statsbidrag fr o m 1991
2. Höjning av nuvarande systems schablonersättningar för 1990
3. Politisk ledningsgrupp för flyktingfrågor på Kommunförbundet
4. Länsförbundens "flyktingsamordnare" och framtiden.

- 1 Sammanfattning av regeringens proposition 1989/90:105 om nytt statsbidrag fr o m 1991

Vid regeringssammanträdet den 15 februari 1990 beslöt regeringen att förelägga riksdagen en proposition om samordnat flyktingmottagande och nytt system för ersättning till kommunerna.

Syftet med förslaget är att ge kommunerna större frihet att i samverkan med arbetsförmedling vidta aktiva och individinriktade åtgärder för att flyktingarna snabbare skall bli självförsörjande och få förankring i svenskt arbets- och samhällsliv. Förslaget har utarbetats efter samråd med Kommunförbundet.

Förslaget innebär att storleken på nuvarande statsbidrag i princip behålls oförändrad, medan formerna för statsbidraget förändras. Den nuvarande ersättningen för ekonomiskt bistånd till flyktingar samt flertalet andra bidrag - däribland en viss schablon för administration m m, ersättning för svenskundervisning, särskilda projektbidrag etc - till kommunerna för flyktingmottagande slås samman till en schabloniserad ersättning som utgår per mottagen flykting. Schablonen avser således även svenskundervisningen för vuxna flyktingar. (Information om regeringens aktuella proposition (1989/90:102) om reformerad svenskundervisning för vuxna invandrare utskickas inom kort av förbundets skolsektion.)

Schablonersättningen föreslås bli 115 000 kronor för flyktingar som fyllt 16 år och 70 000 kronor för barn. Beloppet baseras på kostnadsnivån som gällde för december 1989. Beloppen skall årligen justeras med hänsyn till kostnadsutvecklingen och kommer alltså att räknas upp med 1990 års prisstegring innan det börjar tillämpas den 1 januari 1991.

Ett halvt schablonbelopp lämnas till den kommun som först tar emot flyktingen och gör en plan för hans eller hennes introduktion i det svenska samhället.

Bor flyktingen kvar i kommunen efter sex månader utgår ytterligare ett halvt bidrag. Skulle flyktingen dessförinnan ha flyttat till en annan kommun erhåller denna kommun andra halvan av bidraget samt ytterligare ett halvt belopp, dvs totalt ett helt schablonbidrag. Detta belopp betalas ut efter att flyktingen bott kvar i den andra kommunen i minst sex månader.

Om flyktingen flyttar från den mottagande kommunen till en annan kommun efter sex månader men inom ett och ett halvt år utgår ett halvt schablonbidrag till den andra kommunen. Även i detta fall är villkoret att flyktingen bor kvar där i minst sex månader.

Till alla kommuner som sluter avtal med Invandrarverket lämnas för varje år ett bidrag motsvarande 3 x schablonersättningen för vuxna, dvs 345 000 kr i nuvarande penningvärde. Detta bidrag syftar till att täcka kostnader för en basresurs i kommunen. Ersättningen utgår oavsett det antal flyktingar kommunen avtalar om.

Utöver schablonen lämnas ersättning i vissa fall. För flyktingar med särskilda behov, t ex äldre och handikappade samt ensamstående flyktingbarn, lämnas ersättning som täcker de faktiska kostnaderna. Ersättning kan också utgå för extraordinära kostnader t ex för bostäder.

Den personkrets för vilken ersättning skall utgå föreslås bli utökad. Ersättning skall kunna lämnas för alla anhöriga till personer som tidigare tagits emot som flykting i kommunen. En förutsättning skall dock vara att den anhörige har sökt uppehållstillstånd inom två år efter det att flyktingen tagits emot i kommunen.

Regeringen avser att pröva om flyktingarnas behov av hemutrustning kan tillgodoses genom lån i stället för som nu genom bidrag. En utredning om hur ett sådant lån skall utformas pågår inom regeringskansliet. Även möjligheten att införa någon form av enhetlig introduktionsersättning för flyktingar kommer att utredas inom regeringskansliet. En sådan introduktionsersättning skulle ersätta andra bidrag - socialbidrag, utbildningsbidrag etc - under introduktionsfasen.

Särskilda resurser kommer att avsättas för uppföljning och utvärdering av det nya systemet.

Beträffande asylsökande försvinner nuvarande schablonersättning, i övrigt gäller samma ersättning som tidigare. Lagen om bistånd åt asylsökande m fl föreslås bli utvidgad till att gälla även utlänning som fått uppehållstillstånd men som alltjämt vistas på statlig förläggning för asylsökande eller tillfälligt i kommun i avvaktan på placering.

Statens Invandrarverk är den statliga myndighet som kommer att administrera hela statsbidraget.

Förbundskansliet planerar att under våren arrangera endagsinformationsseminarier om det nya statsbidragssystemet och dess konsekvenser för flyktingmottagandets innehåll. Preliminärt kommer dessa seminarier att äga rum i Stockholm, Göteborg och Umeå och i första hand rikta sig till flyktingansvariga politiker och tjänstemän. Särskild inbjudan skickas ut inom kort.

Även många länsförbund arrangerar under våren informationsmöten och då till fler personalkategorier.

2 Höjda schablonersättningar 1990

Svenska Kommunförbundet och Arbetsmarknadsdepartementet har kommit överens om att - i avvaktan på det nya statsbidragssystemet - schablonbidragsdelen i nuvarande system höjs med 6,45 % för år 1990 och fastställs till följande belopp:

	<u>Flyktingar</u>	<u>Asylsökande</u>	<u>Vid tillstånd ytterligare</u>
Barn	31 800	12 700	24 150
Vuxna	15 200	7 600	12 700

Utgångspunkten för uppräknings av schablonersättningen har denna gång varit den aktuella basbeloppshöjningen med 6,45 %.

De nya beloppen gäller från och med den 1 januari 1990.

3 Politisk ledningsgrupp för flyktingfrågor på Kommunförbundet

På förbundsstyrelsens möte den 2 februari 1990 fattades på kansliets förslag beslut om att starta ett "Projekt Flyktingmottagande". Syftet är att stödja utvecklingen av det kommunala flyktingmottagandet i ett skede med ökande antal flyktingar ute i kommunerna samtidigt som viktiga reformer på området är nära förestående.

För att åstadkomma en starkare prioritering och bättre politisk uppföljning av dessa frågor beslöts vidare att vid nästa sammanträde (den 2 mars) tillsätta en sektorsövergripande politisk ledningsgrupp för projektet.

Närmare uppgifter om ledningsgruppens sammansättning, aktuella arbetsområden samt former för kontakter med kommunerna för projektarbetet återkommer vi med under våren.

4 Länsförbundens "flyktingsamordnare" och framtiden

Omkring 20 av länsförbunden har på medel från Statens Invandrarverk (SIV) sedan kortare eller längre tid projektanställt s k länsamordnare för flyktingfrågor. De flesta av samordnarnas kontrakt utlöper efter sommaren.

Efter påstötningar från Kommunförbundet har nu SIV formellt fattat beslut om att bevilja fortsatta projektpengar kalenderåret ut för detta ändamål. En förutsättning är dock att länsförbunden ansöker härom.

Från och med kalenderåret 1991 träder det nya statsbidragssystemet i kraft och SIV förlorar merparten av sina projektmedel som istället bakas in i kommunernas "generalschablon".

Samtidigt är det uppenbart att såväl förbundet centralt som alla länsförbund kommer att bli rejält involverade i det kommande flyktingmottagandet med delvis ny inriktning. Förbundets starkare prioritering av flyktingfrågorna framöver är ett uttryck just för detta.

Mot bakgrund av ovanstående diskuterar förbundskansliet att rekommendera kommunerna att länsvis avsätta en mindre del av de första årens nya statsbidrag till en fortsatt resurs för flyktingfrågor på länsförbunden. En kommunal finansiering av en sådan resurs är dessutom i grunden mer naturlig än dagens förhållande. Också till denna fråga återkommer vi senare under våren.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Allmän kommunalpolitik
Socialsektionen

Karl-Axel Johansson

Bitte Davidsson

Tommy Holm